

WSKAŹNIKI REFERENCYJNE

Wskaźniki referencyjne - wskaźniki (stopy procentowej, walutowe, towarowe) stosowane na rynkach finansowych, takie jak m.in: WIBOR, WIBID czy WIRON.

Na podstawie wskaźników referencyjnych:

- banki wyznaczają oprocentowanie kredytów, lokat, produktów strukturyzowanych, papierów dłużnych i innych instrumentów finansowych,
- strony umów mogą określać swoje wzajemne zobowiązania i rozliczać transakcje.

Wskaźniki opracowują niezależni od Banku administratorzy, którzy:

- określają i zarządzają mechanizmami wyznaczania wskaźnika,
- gromadzą, analizują i przetwarzają dane niezbędne do wyliczenia wskaźnika,
- wyznaczają wskaźnik (zgodnie z przyjętą przez siebie metodą i w oparciu o zebrane dane).

Wartość wskaźnika referencyjnego oblicza się na podstawie zewnętrznych danych. Zmienia się ona w zależności od sytuacji ekonomicznej na rynku.

Administrator ma obowiązek tak dobierać metodologię opracowania wskaźnika referencyjnego, aby była ona zgodna z przepisami prawa, jak również ma obowiązek dokonywać przeglądu przyjętej metody opracowania wskaźnika referencyjnego pod kątem adekwatności tej metody do zmierzenia rynku bazowego, rzeczywistości ekonomicznej, zgodności z przepisami prawa oraz wymogami organów nadzoru. W związku z powyższym metodologia opracowania wskaźnika może podlegać zmianom, co może powodować zmianę wartości wskaźnika referencyjnego. Każda zmiana metodologii musi być poprzedzona konsultacjami publicznymi i odbywa się pod nadzorem właściwego organu nadzoru.

Administratorem wskaźników referencyjnych działającym na podstawie zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego wydanego w oparciu o art. 34 Rozporządzenia BMR i wpisanym do rejestru ESMA jest spółka GPW Benchmark S.A.

Wskaźniki referencyjne stosowane w umowach Banku:

Wskaźnik WIBOR	(Warsaw Interbank Offered Rate) wskaźnik referencyjny w rozumieniu Rozporządzenia BMR służący do wyznaczania oprocentowania kredytu - stopa procentowa, według której banki (uczestnicy fixingu stawek WIBID/WIBOR) są gotowe udzielać na rynku międzybankowym innym bankom pożyczek w PLN na określony czas. Stopa WIBOR ustalana jest w dni robocze i publikowana przez spółkę GPW Benchmark S.A.
Wskaźnik WIBID	(Warsaw Interbank Offer Bid Rate) – wskaźnik referencyjny w rozumieniu Rozporządzenia BMR, roczna stopa procentowa, jaką banki zapłacą za środki przyjęte w depozyt od innych banków, ustalana w każdy dzień roboczy i publikowana przez spółkę GPW Benchmark S.A.

Bank stosuje następujące wskaźniki referencyjne:

1. WIBOR jako jeden z elementów składowych oprocentowania udzielanych: kredytów dla klientów detalicznych i instytucjonalnych,
2. WIBID jako jeden z elementów składowych jednego produktu depozytowego - lokaty długoterminowej dla klientów detalicznych.

Rozporządzenie BMR Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych (Dz. Urz. UE L 171/1 z dnia 29 czerwca 2016 r.)

Celem Rozporządzenia BMR jest zapewnienie prawidłowego funkcjonowania rynków wskaźników referencyjnych, między innymi poprzez określenie metod ich opracowania oraz nadzoru nad podmiotami, które wskaźniki te opracowują i udostępniają uczestnikom rynku.

W szczególności zgodnie z postanowieniami Rozporządzenia BMR:

1. została wprowadzona nowa kategoria podmiotu nadzorowanego – administrator wskaźnika referencyjnego, na którego nałożone zostały określone obowiązki w zakresie transparentności procesu wyznaczania wskaźnika, zapobiegania konfliktom interesów oraz mechanizmów kontroli wewnętrznej,
2. od dnia 01.01.2018 r. każdy nowo powoływany wskaźnik referencyjny musi spełniać ściśle określone standardy w zakresie jego opracowywania, udostępniania oraz stosowania,
3. został wprowadzany wymóg posiadania przez każdy bank, stosujący wskaźnik referencyjny planu działania na wypadek istotnej zmiany lub zaprzestania opracowywania wskaźnika referencyjnego oraz odpowiedniego odzwierciedlenia tego planu w umowach z Klientami,
4. KNF jest uprawniony do wydania zezwolenia na stosowanie wskaźnika, który nie spełnia wymogów rozporządzenia BMR, o ile zaprzestanie stosowania tego wskaźnika mogłoby spowodować m.in. naruszenie warunków umowy finansowej lub instrumentu finansowego.

Zastąpienie wskaźnika WIBOR i WIBID alternatywnym wskaźnikiem WIRON

1. 27 września 2022 r. Komisja Nadzoru Finansowego opublikowała tzw. Mapę Drogową procesu zastąpienia wskaźników referencyjnych WIBOR i WIBID przez indeks WIRON.
2. Założenia Mapy Drogowej Komisji Nadzoru Finansowego:
 - 1) reforma wskaźników referencyjnych w Polsce zostanie zrealizowana do końca 2024 r., przy czym produkty oparte o nowy indeks WIRON mogą pojawić się na polskim rynku już w 2023 roku,
 - 2) całkowite zaprzestanie opracowywania i publikacji wskaźników WIBOR i WIBID jest planowane w 2025 roku,
 - 3) docelowo WIRON ma stać się kluczowym wskaźnikiem referencyjnym stopy procentowej, zgodnie z Rozporządzeniem BMR,

- 4) dokument Mapy Drogowej procesu zastąpienia wskaźników referencyjnych WIBOR i WIBID przez indeks WIRON przygotowała Narodowa Grupa Robocza ds. reformy wskaźników referencyjnych.

Wskaźnik WIRON (Warsaw Interest Rate Overnight) wskaźnik referencyjny stopy procentowej, indeks transakcyjny opracowany na podstawie jednodniowych transakcji depozytowych (overnight) zawieranych pomiędzy bankami, instytucjami finansowymi i dużymi przedsiębiorstwami, publikowany przez spółkę GPW Benchmark S.A.;

Działania w przypadku zaprzestania publikowania wskaźnika WIBOR i WIBID

W przypadku zaprzestania opracowywania wskaźnika referencyjnego WIBOR i WIBID Bank zastąpi go Wskaźnikiem WIRON, z uwzględnieniem zasad i terminów, które zostaną wskazane w Rozporządzeniu Ministerstwa Finansów, wraz ze wskazaną wartością spreadu korygującego, o czym odpowiednio poinformuje klientów posiadających kredyty, których oprocentowanie oparte jest o wskaźnik WIBOR oraz klientów posiadających lokatę, której oprocentowanie oparte jest o wskaźnik WIBID, o zmianie wskaźnika referencyjnego i tym samym o zmianie dotychczasowych zasad oprocentowania i spłaty kredytu przez klienta.

Więcej szczegółowych informacji na temat wskaźników referencyjnych można znaleźć na stronie:

<https://www.knf.gov.pl/>, <https://gpwbenchmark.pl/>,
https://gpwbenchmark.pl/Rozporzadzenie_BMR.